

Kinderen nog steeds seksslaaf; a keti no koti ete!

tdoor Carla Bakboord

Afgelopen zaterdag vierden wij 1 juli, Ketí Kotí. Een dag om stil te staan bij de tot slaaf gemaakten die zowel lichamelijk, seksueel, economisch, sociaal als psychisch, twee eeuwen lang vastgeketend waren en pas 154 jaar geleden bevrijd zijn van deze vorm van gruwelijke onderdrukking. Slavernij, gepaard met geweld en macht, is zo kenmerkend voor het kolonialisme. Maar in Suriname leven we toch niet meer in het koloniaal tijdperk? Nee, maar we ervaren wel de naweeën daarvan. Vele burgers zijn nog steeds slachtoffer van lichamelijk, seksueel, psychisch, economisch als ook politiek geweld gepleegd door machthebbers. Nu hebben onze nationale politieke machthebbers de plaats ingenomen van de koloniale onderdrukkers. Volgens de Braziliaanse filosoof Paolo Freire is onderdrukking een daad van geweld. Hij benadrukt dat in de strijd tegen onderdrukking veel onderdrukten de

Zo worden kinderen thuis stelselmatig seksueel misbruikt, verwaarloosd, en lichamelijk mishandeld door familieleden die meer macht over hen hebben. En zij die hen moeten beschermen staan helaas veel te vaak aan de kant van de pleger. Speelt het onmachtige gevoel er niets aan te kunnen veranderen een rol? Ik sprak met Sara, een vrouw van 67 jaar, die als kind misbruikt is door haar vader. Als zwijgende, roepend in de woestijn, kon zij als kind haar pijn niet uiten. Velen hadden echter wel eerder oor voor de dader. Het wordt tijd dat wij er bewust van worden dat de strijd tegen onderdrukking niet gericht is om de plaats in te nemen van de onderdrukker. Dat was voor Sara al heel duidelijk. Zij is nooit op de stoel van haar dader, de onderdrukker, gaan zitten. Integendeel is zij liefdevol omgegaan met kinderen en kwetsbaren. Zij vertelt met pijn in haar hart regelmatig haar verhaal zodat anderen er kracht uit kunnen putten. Sara: 'Ik woonde sinds mijn vijfde jaar bij oma. Als kind weet je natuurlijk niet

liep ik vaak weg van haar en sliep soms op straat. En dan haalde mijn moeder me weer van de straat, bracht me weer thuis en het misbruik ging maar door. Ik was zo eenzaam die tijd. Zo bang. Maar ik kon nergens anders heen dan bij mijn oma. Maar zij was ziek. Ik was mijn bescherming kwijt. Mijn moeder kon me niet helpen toen. Het was een heel andere tijd. Die mensen van vroeger stopten alles weg. Ik denk, ze ontkende het. Je leeft in een andere wereld. Waar zou ik moeten gaan? Je gaat niet bij je tante. Die gooit je er weer uit. Straks, *mi o tyari a nen*. Je had niemand bij wie je kon gaan.

Toen overleed mijn oma. Via kennissen van mijn moeder liet een verpleegkundige mij opnemen in, het heette toen, s'Lands Psychiatrisch Inrichting (LPI). Ze zeiden aan me dat ze me naar een school brachten. Omdat ik niet naar school ging. Ik was blij en dacht dat ik naar een school ging waarbij je inwoont. Dat was mij verteld. Want je kan als meisje niet alleen wonen. Later bleek dat

Foto / howsouthafrica.com

ze gezegd hebben dat ik aan epilepsie leed. En dat ik daarom ingesloten moest worden. En zo werd die vent beschermd. Ik kon niemand iets vertellen. Niemand zou mij geloven. Ik werd alleen maar volgespoten met allerlei middelen. Daar werd ik helemaal sloom van.

Via een verpleegkundige kwam ik uit die inrichting en vertrok met haar naar Nederland. Ik dacht dat ik bevrijd was. Maar daar werd ik als slaaf misbruikt. Ik moest allerlei karweitjes opknappen in de huishouding. Ik wist natuurlijk van niets en ik kon nergens naar toe. Ik kende heg noch steg. Als je dit niet doet, pak ik je paspoort en gooi ik je zo in een inrichting. En ja, daar wilde ik natuurlijk nooit meer naar terug. Dus deed je maar wat je opgedragen werd. Ik gun dit niemand.'

Vertrouwen versterken

'Ik ben sterk geworden, omdat je vecht en je wil wel. En je wil ook voor je kinderen vechten. Het heeft ook geholpen dat ik lieve vriendinnen had. Die hebben mijn vertrouwen versterkt, waardoor ik die extra kracht kreeg om door te gaan.

Aan de andere kant had ik pech. Ik leefde met een man die in een vereniging zat met mannen. En die kwamen regelmatig op bezoek. En je sliep natuurlijk niet want je bent bang dat er iets met jouw kinderen gebeurt. Je bent dag en nacht op jouw hoede. Er is gelukkig nooit iets gebeurd, maar je gaat ook niet wachten totdat het gebeurt. Je moet proberen eruit te komen. Dat vertrouwen in de mens moet je weer terugwinnen. Want als je dat niet hebt, heb je geen kracht. Ook al wordt je zo vaak voor de gek gehouden. En ook al hebben de mensen allerlei vooroordelen over je. Ik ben nooit de hulpverlening ingegaan. Dan heb je soms dat ze jou de schuld geven. En zeggen dat jij ook geen koeke was. Ik was vier jaar. Hoe kunnen ze zo denken? De groettes, mij zie je dan nooit meer hier. Ik ben blij dat ik niet terecht ben gekomen in het zware leven en mij niet ben gaan gedragen zoals die mensen die mij misbruikten. Ik wilde mijn bevrijding gebruiken om ook anderen te versterken en te beschermen. Het verkrachten van kinderen moet toch stoppen?'.-

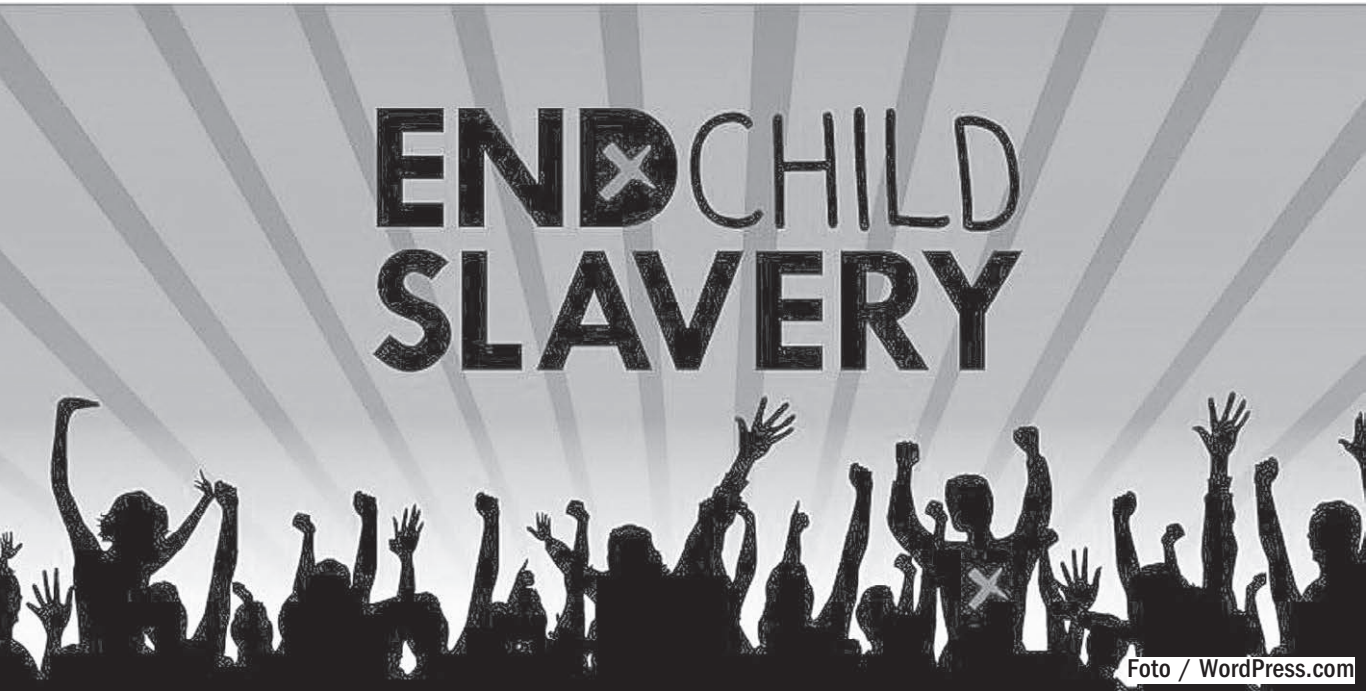

Foto / WordPress.com

neiging hebben om zelf onderdrukkers te worden, omdat zij denken dat zij niets kunnen veranderen aan hun onderdrukte positie. Hun ideaal mensbeeld, staat dan gelijk aan dat van een onderdrukker. En zo wordt dit denken en handelen via cultuur, opvoeding en onderwijs structureel overgedragen. En blijven velen vastgeketend aan dit onderdrukingspatroon.

Seksueel misbruik

De cultuur van onderdrukking manifesteert zich niet alleen in het publieke domein, maar ook in het familiedomein.

waarom je bij je oma bleef. Toen mijn oma ziek werd, woonde ik alleen in haar huis. Ik was elf jaar. En moest toen weer bij mijn moeder gaan wonen. En dan zit die vent aan je. Toen pas had ik door waarom ik bij mijn oma bleef. Mijn vader had mij misbruikt toen ik vier jaar was. Ik liep dus weg van mijn moeders huis en bleef alleen in mijn oma's huis. Ik kookte *poptjie patu*. Ik kan me nog herinneren dat ik vaak wilde sopropo klaarmaakte, want dat groeide op het erf. Maar ja, als kind kan je niet alleen wonen en moest ik steeds weer terug naar mijn moeder met alle gevolgen van dien. Zo

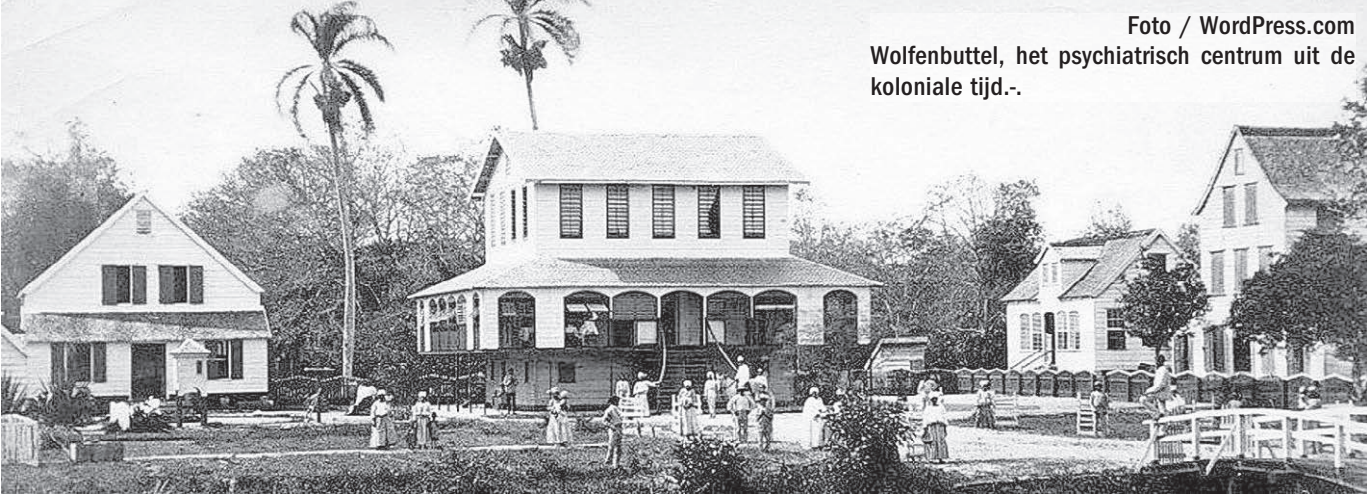

Foto / WordPress.com
Wolfenbittel, het psychiatrisch centrum uit de koloniale tijd.-.

Als ik moet kiezen dan

door Henna Guicherit

Als ik, in deze tijd van crisis, moet kiezen voor een buitenlands of een Surinaams product dan laat ik mij zoveel mogelijk leiden door de slogan ‘Sranan sani na wi sani.’ Het is immers meer dan ooit zaak dat wij onze nationale productie en werkgelegenheid stimuleren. En tegelijkertijd de import beperken tot producten die echt noodzakelijk zijn. Dan zal onze importbasket er heel anders gaan uitzien en zullen er meer arbeidsplaatsen worden gecreëerd voor werkwilligen, schoolverlaters en afgestudeerden. De crisis waarin wij zijn geloodst, verplicht ons om ons consumptiepatroon aan te passen. Om meer te produceren en te exporteren en vooral ook onze productiviteit te verhogen. En dit zijn beslist niet onze sterke kanten. Net zoals men in sommige huishoudens de tering niet naar de nering wij zetten en ertoe overgaat te lenen en te bedelen, zo ook doet vader-tje Staat. In sommige gezinnen worden de kinderen ook hiertoe aangezet en moet jij die op straat wordt aangesproken hen leren dat je voor al je geld moet werken en wat je niet hebt, je niet kunt uitgeven. Alle mooipraterij in het gebouw met de toren ten spijt; na jaren van geldverspilling is alles wat de klok

slaat bedelen en lenen. Maar, wordt er wel hard gewerkt om de torenhoge schulden af te lossen? Of is het ‘na ons de zondvloed’?

Het gemak waarmee de handel van alles en nog wat ons land binnenbrengt en de obstakels die worden opgeworpen voor nationale producenten en exporteurs, zijn beslist geen stimulans. Ook de veeleisende consumenten niet. Die vinden het meer dan normaal dat alles wat zij nodig hebben er gewoon moet zijn. Al moet het van Mars of Jupiter worden ingevlogen. Maar kunnen wij het ons wel permitteren om onze schaarse valuta uit te geven aan goederen die niet echt nodig zijn en aan goederen die wij met een beetje moeite zeker wel zelf kunnen produceren? Daar staan velen kennelijk niet bij stil. Wanneer ik bij een recent bezoek aan de supermarkt suikerriet sap uit Thailand, kokoswater uit Vietnam, boterkoekjes uit Oostenrijk en grapefruits uit de Verenigde Staten (SRD 12,- per stuk) aantref, dan bloedt mijn hart. Zelfs gesneden oker uit Guatemala, doksen uit de Verenigde Staten en rijstwafels uit Nederland, een land waar geen korrel rijst groeit. Houten liniaaltjes helemaal uit China en wij maar tonnen rondhout exporteren naar dat land. En wat denkt u van die bedjes voor huisdieren uit

deze volksrepubliek. Ik denk dat iedere stoffeerder zijn hand daar niet voor omdraait. Als dan essentiële medicijnen of medische hulpmiddelen niet voorradig zijn, dan mag ik wel boos worden. Laten wij, in het bijzonder onze jongeren, stimuleren om te doen als die Japanners in de opkomstfase van hun industrie in de jaren zestig en zeventig; goedkoop reproduceren en de markt veroveren.

Hoopvol

Langzaam maar zeker komen er gelukkig meer kwaliteitsproducten van Surinaamse bodem op de schappen zoals Rogom mayonaise en veggie cake-mix, Afu-Mena Podosirie en Afiingi, Guyaba zeep, Tan Bun Skrati en koekjes van diverse kleine ondernemers om er maar enkelen te noemen. Deze producenten moeten wij beschouwen als onze rolmodellen uit de kleine en middelgrote bedrijven.

Ik heb geluiden opgevangen als zou de Centrale Bank van Suriname een nieuwe maatregel aan het invoeren zijn om de valutamarkt verder te stabiliseren. Hoewel nog onduidelijk, begrijp ik dat deze er op is gericht om valutaleningen te beperken tot bedrijven die kunnen aantonen dat zij valuta verdienen in het buitenland. Dus als je valuta leent, moet je valuta verdienen. Dit zal betekenen dat importeurs voor hun importen van allerhande producten niet kunnen aankloppen bij de bank voor een valutalening tenzij zij ook exporteurs zijn. De machtige kapitaalkrachtige handelaren zullen nog wel van de toren blazen. Ik waande mij laatst in een droom zittend op de stoel van de president van de Centrale Bank met uitzicht op de amandebomen en de Suriname rivier. Ik zal u de details besparen en mij beperken tot een maatregel die ik in mijn wensdroom heb afgekondigd voordat ik wakker schrok door het geblaf van mijn trouwe waakhond. *De Centrale Bank verstrekt vanaf heden valutaleningen aan ondernemers die met een goed investeringsplan de nationale productie verhogen met hun import vervangende*

Foto / Msweb.nl

productie.

En dan een ander vrolijk geluid; de importheffing op kipliden wordt verhoogd. Kippenkwekers kunnen voor de vergroting van hun capaciteit een aanvraag doen bij een fonds dat speciaal in het leven wordt geroepen om investeringen in de pluimveesector te stimuleren. Tegelijkertijd zal in de komende vier jaren de import van kip en kipliden worden afgebouwd. Dit stemt mij goed. Vooral ook omdat de kwaliteit van onze Sranan fowru beter is en minder of geen antibiotica en groeihormonen bevat.

Maar, is Sranan sani wel bun sani? Soms wel en soms niet. Ik besef wel dat als ik u aanspoor om te kiezen voor het Surinaams product, ik mij ook moet richten tot de Surinaamse producenten; klein en groot. Want zij hebben de

morele plicht om ons een kwalitatief goed product te leveren met een goede prijs-kwaliteitverhouding. Ik besef wel dat de importproducten afkomstig zijn van ondernemingen die veelal wereldwijd en heel grootschalig produceren met behulp van geavanceerde technologie. Hun kostprijs is vanwege de automatisering en grootschaligheid veel lager. Maar het Surinaamse product uit de voedselindustrie is wel smakelijker en veiliger. Ik blijf hoopvol en realistisch. Van idee naar werkelijkheid is *a hell of a job* in dit land. Het lijkt er als te vaak op dat het bij ideeën, wensen, plannen en dromen blijft. Maar ik heb het wel over haalbare en duurzame diversificatie van onze economie waar vooral de kleine vrouwelijke ondernemers ook een zeer belangrijke schakel vormen.-.

dWT foto
Producten van Rogom Farm.-.

De rubriek 'Genderoptiek' is één van de middelen van het Women's Rights Centre om gendergelijkheid en gendergelijkwaardigheid te bevorderen, vrouwenrechten te bepleiten en alle vormen van geweld tegen vrouwen uit te bannen. Deze pagina komt tot stand onder auspiciën van het Women's Rights Centre (WRC).

Redactie en samenstelling: Carla Bakboord MSc. en Drs. Henna Guicherit
wrcsur@hotmail.com

Vormgeving: Raymiel Breidel en Othniël Moertamat